

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 4037

гр. София, 06.02.2025 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 37 състав,
в закрито заседание на 06.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Адриан Янев

като разгледа дело номер **8436** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от Административнопроцесуален кодекс (АПК), във вр. чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба на „Ес Джи Пи – Био Дайнамикс“ ЕООД, с която се иска осъждане на Министерство на вътрешните работи да заплати сумата в размер на 264 389,80 лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди от незаконосъобразни действия при възлагането и изпълнението на обществена поръчка № 00752-2019-0006 по Обособена позиция № 2 „Доставка на автоматизирана система за екстракция на ДНК профили за нуждите на НИК“, формирани както следва:

- 97 791,50 лева - обезщетение за претърпени загуби, изразяващи се в извършени разходи за закупуване на машина STAR Q Swab AS (платена продажна цена по договор с QIAGEN GMBH);
- 1 563,03 лева - обезщетение за претърпени загуби, изразяващи се в извършени разходи за възнаграждение за превозвача „Ди Ейч Ел експрес България“ ЕООД за доставка на машината STAR Q Swab AS и реактив ESSplex SE QS kit;
- 72 000 лева - обезщетение за претърпени загуби, изразяващи се в извършени разходи за възнаграждение на „Паралакс 2001“ ЕООД съгласно договор за консултантски услуги от 06.03.2020 г. за изготвяне на валидирани методики за работа с доставената машина;
- 454,38 лева - обезщетение за претърпени загуби, изразяващи се в извършени разходи за закупуване на фолио за запечатване на плаки и реакционни епруветки за работа с апарат от VWR International GmbH Austria;
- 10 813,39 лева - обезщетение за претърпени загуби, изразяващи се в извършени разходи за закупуването на реактив AmPFISTR от чешкото дружество SEQME s.r.o.;
- 8 280 лева - обезщетение за претърпени загуби, изразяващи се в извършени разходи за закупуването на реактив Powerplex ES117 от „Диамед“ ООД;

- 170 лева - обезщетение за претърпени загуби, изразяващи се в извършени разходи за закупуването на реакционни епруветки за работа с машината STAR Q Swab AS от „Имесса консулт“ ООД;
- 220 лева - обезщетение за претърпени загуби, изразяващи се в извършени разходи за закупуването на тампони за проби от букална лигавица от „Интер Бизнес 91“ ЕООД;
- 115 лева - обезщетение за претърпени загуби, изразяващи се в извършени разходи за закупуването на фолио за запечатване на плаки от „Биосистеми“ ООД;
- 90 лева - обезщетение за претърпени загуби, изразяващи се в извършени разходи за закупуването на тампони за проби от букална лигавица от „Биомед Фючар“ ЕООД;
- 12 892,50 лева - обезщетение за претърпени загуби, изразяващи се в извършени разходи за платената на ответника гаранция за изпълнение на договора, която гаранция не е възстановена от ответника;
- 50 000 лева - обезщетение за пропуснати ползи, изразяващи се в пропуснатата печалба във връзка с неизпълнение на договора;

Предявен е още иск от „Ес Джи Пи – Био Дайнамикс“ ЕООД за осъждане на Министерство на вътрешните работи да заплати сумата в размер на 10 000 лева, представляваща обезщетение за претърпени от ищцовото дружество неимуществени вреди във връзка с влошена репутация и затруднено управление на дружеството;

Предявява се акцесорен иск от „Ес Джи Пи – Био Дайнамикс“ ЕООД за осъждане на Министерство на вътрешните работи да заплати сумата в размер на 93 323 лева, представляваща законна лихва за забава върху всички горепосочени главници за обезщетение на имуществени и неимуществени вреди, считано от 24.08.2021 г. до датата на подаване на исковата молба, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумите.

В исковата молба се твърди за открита от директора на Дирекция „Обществени поръчки“ към МВР процедура за възлагане на обществена поръчка за доставка на автоматизирана система за екстракция на ДНК профили за нуждите на НИК (обособена позиция № 2). Ищецът подал оферта за участие в процедурата за възлагане, която е разгледана от ответника, като е прието, че предложението отговоря напълно на изискванията на възложителя. Впоследствие е издаден акт, с който ищецът е класиран на първо място и е определен за изпълнител на обособена позиция № 2, за което ищецът внесъл гаранция в размер на 12 892,50 лева. Последвало сключване на договор за възлагане на обществен поръчка № 12491оп-150/27.08.2019 г., по силата на който ищецът е доставил на ответника автоматизирана система “STAR Q SwabAS“, съответстваща на техническото предложение към офертата за участие в обществената поръчка, а след това е монтирал същата и е пристъпил към обучение за експлоатация ѝ. В нарушение на договора ответникът започнал да поставя на ищеца допълнителни изисквания към доставеното оборудване под претекст, че офертата/техническото предложение не отговаряли на изискванията на техническата спецификация (подробно изброени). Ищецът изпратил писмо до ответника, с което поставял допълнителните изисквания за изпълнение на договора. Впоследствие договорът бил едностранно прекратен от страна на ответника, за което ищецът получил уведомление.

Твърдят се незаконосъобразни действия, осъществени от ответника, в процедурата по възлагане, при сключването и изпълнението на договора за обществена поръчка. Счита, че ответникът е определил условия на обществената поръчка в нарушение на ЗОП, тъй като техническата спецификация (ТС) била неясна, непълна и не отразявала

всички изисквания на възложителя. В тази връзка се поддържа, че ответникът не е спазил законовите изисквания при определяне условията на обществената поръчка и това е довело до неуспешното ѝ изпълнение. Допълнително се поддържа, че ако ТС е ясна и пълна, то органът е допуснал нарушения при разглеждане на офертата/техническото предложение, тъй като не е установил несъответствието ѝ с ТС, при което незаконосъобразно е класирал ищеца на първо място и незаконосъобразно избрал ищеца за изпълнител на договора. Счита, че допуснатите нарушения при разглеждане на офертата са причина за прекратяването на договора. Поддържа се още твърдения, че ако техническата спецификация е ясна, пълна и съответна на ЗОП, както и при липса на нарушения при класирането на ищеца във връзка с подадена от него оферта/техническо предложение, то възложителят незаконосъобразно е отказвал приемане на изпълнение по договора под претекст, че офертата/техническото предложение не отговаряли на изискванията на техническата спецификация. В тази връзка са били изпращани уведомления с поставяне на допълнителни изисквания и неизпълнението им е довело до незаконосъобразно едностранно прекратяване на договора.

Ответната страна Министерство на вътрешните работи е подало отговор на исковата молба, с който се изразява становище за недопустимост на исковете. Поддържа за образувано търговско дело № 918/2021 г. по описа на СГС във връзка с предявен иск от „Ес Джи Пи – Био Дайнамикс“ ЕООД срещу Министерство на вътрешните работи за заплащане цената на доставеното оборудване. Развива доводи, че гражданският съд е компетентен да разгледа исковете. Също така изразява становище, че ищецът не е заинтересовано лице по смисъла на пар. 2, т. 14 от ДР на ЗОП, при което липсва активна процесуална легитимация за предявяване на иск по чл. 218 ЗОП.

Съдът намира следното:

Производството по делото следва да се прекрати, тъй като в една част исковите претенции са недопустими, а в друга част исковите претенции са подсъдни на гражданския съд.

Предметът на делото и обемът на дължимата защита и съдействие се определят от страните. Ищецът следва да посочи юридическите факти, от които произтича претендираното от него субективно материално право, което представлява основанието на иска. Задачата на съда е да даде правна квалификация на исковата претенция.

В случая с исковата молба и уточнението към нея, подадено на 15.11.2024 г., са въведени твърдения за извършени незаконосъобразни действия от ответника, които впоследствие са довели до незаконосъобразно прекратяване на договор за възлагане на обществена поръчка № 12491оп-150/27.08.2019 г. Общото между тези действия е резултатът – прекратяване, а разликата е в момента на извършването им, което е от значение и за правната квалификация на исковите претенции.

Ищецът твърди за причинени вреди от допуснати нарушения при изготвяне на техническата спецификация (ТС), а ако такива не са налице, то поддържа за допуснати нарушения при класирането на участниците в процедурата и избиране на ищеца за изпълнител, тъй като е приета оферта/техническо предложение, неотговоряща на ТС. В случай, че не се установят такива нарушения, то се поддържа за допуснати нарушения по време на изпълнение на договора (неприемане на изпълнение по договора) – неоснователно поставяне на допълнителни изисквания под претекст за наличие на недостатъци и несъответствие с изискванията на ТС, водещи до

прекръпяване на договора. Тези основания са въведени в условията на евентуалност, тъй като се поддържа, че ако не се установи даден факт, то е налице друг факт, пораждащ отговорността (напр. въвеждат се нарушения при изготвяне на ТС, но ако такава липсват, се въвежда втори факт - допуснати нарушения при класирането и ако не е налице този втори факт, то се въвежда трети - неоснователно поставяне на допълнителни изисквания, отнасящи се за неприемане на изпълнение по договора, като всеки един от тях според ищеца води до неоснователно прекръпяване на договора). Именно в тази връзка е подадена молба от 05.02.2025 г., с която се посочва, че претенциите се предявяват в условията на евентуалност.

Твърденията за нарушения при изготвяне на ТС и нарушения при класирането на участниците в процедурата имат отношение за даване на правна квалификация по чл. 218 ЗОП, тъй като по същество представляват твърдения за наличието на вреди, причинени от нарушения при провеждане на процедура и сключване на договор за обществена поръчка.

Останалите посочени нарушения (неоснователно поставяне на допълнителни изисквания под претекст за наличие на недостатъци и несъответствие с изискванията на ТС) се отнасят за обезщетение за причинени вреди от неизпълнение на задължения по договора (неприемане на изпълнение по договора), т. е. същите не могат да се подведат под квалификацията по чл. 218 ЗОП. В случая правоотношението произтича от сключен договор за обществена поръчка. Съгласно [Закона за обществените поръчки \(ЗОП\)](#) сключването на договор за обществена поръчка се предхожда от административни процедури ([чл. 118 ЗОП](#)), в рамките на които се издават съответни решения на възложителя ([чл. 22, т. 1-12 ЗОП](#)). Тези решения представляват индивидуални административни актове. Подлежащите на обжалване административни актове по [ЗОП](#) и процедурата по обжалването им са уредени в [чл. 196 ЗОП](#). Самият договор за обществена поръчка обаче се сключва на един следващ етап, когато административните процедури по подготовката му са приключили. От материална страна по всички неуредени в [ЗОП](#) въпроси във връзка със сключването, изпълнението и прекръпяването на договорите за обществени поръчки се прилагат разпоредбите на [Търговския закон](#) и [Закона за задълженията и договорите](#) – чл. 120 [ЗОП](#), а от процесуална страна по реда на глава X от [ГПК](#) – производство по търговски спорове, окръжният съд като първа инстанция разглежда исковете с предмет право или правно отношение, породени или отнасящи се до договори за обществена поръчка – чл. 365, т. 2 ГПК. Това становище е застъпено в Определение № 4983 от 01.11.2024 г. по ч. гр. д. № 2951 / 2024 г. на смесен петчленен състав от съдии от Върховния административен съд и Върховния касационен съд.

Горното води до извод, че СГС е компетентен да разгледа претенцията за обезщетение на вреди, причинени от допуснати „нарушения“ по време на изпълнение на договора (по същността си е твърдение за неприемане на изпълнение по договора) – неоснователно поставяне на допълнителни изисквания под претекст за наличие на недостатъци и несъответствие с изискванията на ТС, водещи до прекръпяване на договора. Именно компетентният съд следва да извърши преценка за редовността по отношение на липсата на изричен петитум и възраженията за недопустимост, основани на възраженията за образувано т. д. № 918 по описа за 2021 г. по описа на СГС.

По допустимостта на исковете по чл. 218 ЗОП:

По - горе се посочи, че първите две твърдения, въведени в условията на евентуалност,

за нарушения при изготвяне на ТС и нарушения при класирането на участниците в процедурата, свързани с приемане на оферта/техническо предложение, неотговоряща на ТС, имат отношение за даване на правна квалификация по чл. 218 ЗОП. Това е така, тъй като описаните нарушения са в момента на провеждане на процедура и сключване на договор за обществена поръчка.

Съгласно чл. 218 ЗОП всяко заинтересовано лице може да претендира обезщетение за вреди, претърпени вследствие на нарушения при провеждане на процедура и сключване на договор за обществена поръчка, при условията на чл. 203, ал. 1, чл. 204, ал. 1, ал. 3 и ал. 4 и чл. 205 от [Административнопроцесуалния кодекс](#).

Нормата на чл. 218 ЗОП въвежда както процесуални изисквания за предявяване на иска, така и материални предпоставки от фактическия състав. Процесуалните изисквания са свързани с определянето на активната процесуална легитимация. В тази връзка в чл. 218 ЗОП е посочен следният текст „всяко заинтересовано лице може да претендира“, т. е. под „може“ следва да се разбира като възможност за предявяване на иск (в мотивите на решение № 7720/12.07.2023 г. по адм. д. № 2535/2023 г. по описа на ВАС е обсъждано, че тази предпоставка е процесуална).

Ищецът няма качеството на „заинтересовано лице“ по смисъла на чл. 218 във вр. § 2, т. 14 от ДР на ЗОП, според която разпоредба това е всяко лице, което има или е имало интерес от получаването на определена обществена поръчка и на което е нанесена или може да бъде нанесена вреда от твърдяното нарушение. Това е така, тъй като ищецът е определен за изпълнител на обществената поръчка № 00752-2019-0006 по ОП № 2 „Доставка на автоматизирана система за екстракция на ДНК профили за нуждите на НИК“ и е сключен договор за възлагане на обществен поръчка № 12491оп-150/27.08.2019 г. Това означава, че ищецът е с удовлетворен интерес от получаването на обществената поръчка, тъй като същият е определен за изпълнител и е сключен договор. Щом ищецът не е „заинтересовано лице“ по смисъла на § 2, т. 14 от ДР на ЗОП, то същият не може да предяви иск по чл. 218 ЗОП, което води до недопустимост на тези искове и производството следва да се прекрати.

Предвид изложеното, съдът

О П Р Е Д Е Л И :

ВРЪЩА исковата молба на „Ес Джи Пи – Био Динамикс“ ЕООД срещу Министерство на вътрешните работи В ЧАСТТА за заплащане на сумата в размер на 264 389,80 лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди (претърпени загуби, изразяващи се в извършени разходи за закупуване на машина STAR Q Swab AS, за възнаграждение за машината STAR Q Swab AS и реактив ESSplex SE QS kit, за възнаграждение по договор за консултантски услуги от 06.03.2020 г. за изготвяне на валидирани методики за работа с доставената машина, за закупуване на фолио за запечатване на плаки и реакционни епруветки за работа с апарат от VWR International GmbH Austria, за закупуването на реактив AmPFISTR от чешкото дружество SEQME s.r.o., за закупуването на реактив Powerplex ES117 от „Диамед“ ООД, за закупуването на реакционни епруветки за работа с машината STAR Q Swab AS от „Имесса консулт“ ООД, за закупуването на тампони за проби от букална лигавица от „Интер Бизнес 91“ ЕООД, за закупуването на фолио за запечатване на плаки от „Биосистеми“ ООД за закупуването на тампони за проби от букална лигавица от „Биомед Фючар“ ЕООД и за плащане на гаранция за изпълнение на договора, както и за пропуснати ползи,

изразяващи се в пропуснатата печалба във връзка с неизпълнение на договора), сумата от 10 000 лева представляваща обезщетение за претърпени от ищцовото дружество неимуществени вреди във връзка с влошена репутация и затруднено управление на дружеството и сумата от 93 323 лева, представляваща законна лихва за забава върху всички горепосочени главници за обезщетение на имуществени и неимуществени вреди, считано от 24.08.2021 г. до датата на подаване на исковата молба, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на вземането, които вреди са резултат от незаконсъобразни действия при провеждане на процедура и сключване на договор № 12491оп-150/27.08.2019 г. по обществена поръчка № 00752-2019-0006 по Обособена позиция № 2 „Доставка на автоматизирана система за екстракция на ДНК профили за нуждите на НИК“ (при изготвяне на техническата спецификация и при класирането на участниците в процедурата, свързани с приемане на оферта/техническо предложение, неотговоряща на техническата спецификация).

ИЗПРАЩА на Софийски градски съд по подсъдност исковата молба на „Ес Джи Пи – Био Дайнамикс“ ЕООД срещу Министерство на вътрешните работи в **ЧАСТТА**, с която се претендира обезщетение за вреди, причинени от нарушения, изразяващи се в неоснователно неприемане на изпълнение по договор за обществена поръчка № 12491оп-150/27.08.2019 г. (неоснователно поставяне на допълнителни изисквания под претекст за наличие на недостатъци и несъответствие с изискванията на техническата спецификация, довели до едностранно прекратяване на договора).

ПРЕКРАТЯВА производството по адм. д. № 8436 по описа за 2024 г. на Административен съд София – град.

Определението в частта за връщане на исковата молба може да бъде обжалвано с частна жалба пред Върховния административен съд в 7-дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: